

A treia rectificare bugetară pe anul 2020 aprobată de Guvern

Anul 2020 a fost marcat de schimbare. Toate domeniile au fost afectate de situația pandemică cu care ne confruntăm și a fost necesar să găsim soluții și să ne adaptăm. Acest lucru se poate observa și în ceea ce privește bugetul de stat, care, pentru a treia oară anul acesta, suferă o rectificare, comparativ cu anul anterior, atunci când au existat doar două.

Efectele crizei sanitare vor fi persistente pe plan social și economic, iar traversarea acestei situații dificile de către comunitatea de afaceri depinde de sprijinul Guvernului, dar și de al băncilor centrale. Este vitală refacerea lanțurilor de producție și de comerț, dar și asigurarea fondurilor necesare bunei funcționări a sistemului de sănătate, aflat sub presiune, după 9 luni de pandemie.

În a doua parte a lunii noiembrie, în plin val doi al pandemiei, Guvernul a aprobat cea de-a treia rectificare bugetară de anul acesta. Cele mai importante modificări care survin în urma rectificării bugetare vizează veniturile bugetului de stat, care se diminuează cu 4.489,4 milioane de lei, în timp ce cheltuielile bugetului de stat aferente anului 2020 se majorează cu suma de 1.157,6 milioane de lei.

În ceea ce privește execuția bugetului consolidat, în primele 9 luni ale anului 2020, s-a înregistrat un deficit de 67,27 miliarde lei (6,36% din PIB), din care mai mult de jumătate este generat de măsurile de combatere a crizei cauzate de epidemia de COVID-19. Se observă o creștere semnificativă a deficitului comparativ cu perioada similară a anului trecut, când valoarea acestui indicator era de 26,97 miliarde lei, respectiv 2,8% din PIB, creștere explicată, pe partea de venituri, în principal, de evoluția nefavorabilă a încasărilor bugetare în perioada martie-septembrie 2020 și de amânarea plății unor obligații fiscale de către agenții economici pe perioada crizei, precum și de creșterea restituirilor de TVA, față de nivelul aferent perioadei ianuarie-septembrie 2019, pentru susținerea lichidității în sectorul privat. Pe partea de cheltuieli, față de creșterea bugetară prin efectul legilor, s-a înregistrat o creștere a cheltuielilor de investiții, precum și plăți cu caracter excepțional semnificative, generate de epidemia COVID-19.

Plafonul soldului bugetului general consolidat, exprimat în procente, este de 9,1% din PIB față de deficitul bugetar prognozat la prima rectificare (6,7% din PIB) și la doua rectificare (8,6% din PIB). Spre comparație, menționăm că anul trecut valoarea deficitului bugetar scoasă în evidență de execuția bugetară pe primele zece luni ale anului era de 2,8% din PIB. Această evoluție are drept cauze principale, în opinia Consiliului Fiscal al României, impactul nefavorabil și de amploare asupra încasărilor bugetare al facilității de amânare la plată a obligațiilor bugetare de către agenții economici; deteriorarea cadrului macroeconomic comparativ cu cel avut în vedere anterior, precum și anumite neajunsuri ale construcției bugetare.

De asemenea Consiliul Fiscal își exprimă opinia și cu privire la previziunile Guvernului asupra contracției economice "apreciem că scenariul macroeconomic revizuit al Guvernului, ce prevede o contracție a PIB de 4,2%, deși mai adecvat în raport cu cel anterior (ce proiecta o contracție a PIB real de 3,8%), pare mai optimist în raport cu evoluția economiei și a pandemiei".

Putem observa diferențe mari între anul 2020 și anul 2019 în ceea ce privește suplimentarea creditelor bugetare pe ministere. Astfel, sunt ministere cărora deși în 2019 li se diminuau creditele bugetare, în 2020, bugetele le sunt suplimentate. Amintim: Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, căruia i se adaugă anul acesta 1,2 mld. lei per sold, în timp ce în 2019 avea un minus 995,9 milioane lei, Ministerul Fondurilor Europene cu un plus de 104,97 milioane lei în 2020 și un minus de 302,3 milioane lei în anul anterior, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Lucrărilor Publice, Ministerul Public și Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor. La polul opus se află: Ministerele: Apărării Naționale; Finanțelor Publice; Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri; Mediului, Apelor și Pădurilor, la care se adaugă Serviciul de Telecomunicații Speciale, cărora li s-au diminuat creditele bugetare. În situații similare cu cele de anul trecut, când li s-au diminuat bugetele, se află Secretariatul General al Guvernului și Ministerul Afacerilor Interne.

Tot Consiliul Fiscal vorbește despre cheltuielile de personal și de cele cu asistența socială din ultimii ani, care au determinat o creștere foarte mare a deficitului structural al bugetului public, vârful fiind atins în 2020, când cheltuielile de personal și cele cu asistență socială au reprezentat 92,3% din veniturile fiscale. "În acest context, caracterizat de niveluri foarte înalte ale deficitului bugetar, este obligatorie o corecție care să conducă pe termen mediu la niveluri mult diminuate ale deficitului bugetar și care să ancoreze așteptările creditorilor către o traiectorie sustenabilă a politicii fiscal-bugetare. O corecție macroeconomică imaginată ca fiind ajutată printr-o scădere drastică a dobânzilor pe piața monetară din România, prin injecții substanțiale de lichiditate de către BNR și operații cu titluri de stat pe piața financiară internă este contraproductivă; s-ar pierde încrederea în moneda națională, inflația ar fi stimulată mult, ar fi un dezastru pentru stabilitatea financiară și

economică”, avertizează membrii Consiliului Fiscal.

Fabiana MITROI
fabiana.mitroi@ccib.ro